

ՄԻՐՈՅ ՄՁԱԻՆ

Մէրը առաջին պատուիրանն է, թէ եւ կանոնական շարքով 12-րդ գլուխը կը կազմէ, սակայն ե՛ւ հին օրէնքին մէջ՝ Մովսէսի, ե՛ւ նորին մէջ՝ Քրիստոսի Աւետարանին, բոլոր պատուիրաններէն աւելի մեծն ու առաջինը կը համարուի: Օրէնքին մէջ գրուած է. «Տէր Աստուածդ պիտի սիրես քու ամբողջ սրտովդ, ամբողջ գորովեամբդ եւ ամբողջ մաքովդ» (Բ. Օրինաց 6.5), «եւ ընկերդ՝ անձիդ նման» (Ղեւտ. ԺԹ 19): Ինչպէս որ քու անձիդ չար բան չես ուզեր, նոյնպէս ընկերոջդ պէտք չէ փափաքիս եւ ինչպէս որ քու անձիդ ինամբ կը տանիս եւ բարին կը ցանկաս, նոյնպէս պէտք է ընկերոջդ ցանկաս, որովհետեւ ընկերոջ սէրը Աստուծոյ սիրոյն հաւասար է: Ահա թէ ինչու Յովհաննէս աւետարանիչ կ'ըսէ. «Եթէ եղբայրդ, որ կը տեսնես եւ չես սիրեր, Աստուած՝ որ չես տեսներ ի՞նչպէս կրնաս սիրել» (Ա. Յովհ. 4. 20): Ան որ կ'ըսէ, թէ կը սիրեմ գԱստուած, եւ եղբայրն ու ընկերը կ'ատէ, սուտ է որովհետեւ ան որ մարդասէր չէ, նաեւ Աստուածասէր չէ:

Քրիստոս կ'ըսէ. «Միայն այն ատեն իմ աշակերտներս կ'ըլլաք եւ քրիստոնեաներ, երբ սիրէք զիրար: Ինչպէս որ ես սիրեցի ձեզ, դուք եւս պարտիք սիրել զիրար» (Յովհաննէս 13.35): Քրիստոս ինք այնպէս սիրեց մեզ, որ իր անձը մահուան մատնեց մեզի համար. նոյնպէս իւրաքանչիւր քրիստոնեայ պէտք է իր անձը մահուան յանձնէ իր եղբոր, ընկերոջ եւ հաւատակիցին համար: Արդ, ի՞նչ պատասխան պիտի տան անոնք, որոնք սիրոյ փոխարէն կ'ատեն ու կը չարախօսեն, կը մատնեն ու կը զրկեն:

ԵՐԲ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՄԵՐԸ ԿՐ ՓՆՏՈՒՄ, Կարդա՛ Սաղմոս 33
+++++

Ո՛վ արդարներ, Տիրոջնով ցնծացէք. ուղիղ վարքով ապրողներուն կը վայելէ օրհնութիւն երգել: Քնարով Գոհութիւն յայտնեցէք Տիրոջ, տասնալար տալիով ներքող երգեցէք անոր: Նոր երգ երգեցէք Տիրոջ, քաղցրօրէն, ցնծալից հնչեցուցէք ձեր նուագարանները: Որովհետեւ Տիրոջ խօսքը անդառնալի է, անոր բոլոր գործերը վստահելի՛ են: Անիկա արդարութիւնն ու իրաւունքը կը սիրէ, աշխարհը Տիրոջ սիրովը լեցուն է: Տիրոջ խօսքով ստեղծուեցաւ երկինքը, անոր շունչովը ստեղծուեցան երկնային բոլոր մարմինները: Բոլոր ծովերը կը մէկտեղէ աւազանի պէս, ովկիանոսները՝ ջրամբարներու պէս: Ամբողջ աշխարհը թող Տիրոջմէ վախնայ, թող աշխարհի բնակիչները պատկառի՛ն անկէ: Որովհետեւ ան ըսաւ՝ եւ աշխարհը գոյացաւ. հրամայեց՝ եւ անիկա հաստատուեցաւ:

Տէրը կը խափանէ ազգերուն խորհուրդները, ձախողութեան կը մատնէ ժողովուրդներուն ծրագիրները. մինչդեռ Տիրոջ, խորհուրդը բոլոր ժամանակներուն համար է, անոր ծրագիրները՝ բոլոր սերունդներուն համար:

ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼ ՍԱՂՄՈՍԷՆ

Միրելի ընթերցող, ՃՐԱԳ թերթը ամէն Կիրակի կը բաժնուի մեր ժողովուրդին, եկեղեցիներու բանկալին մօտ: Նաեւ՝ Facebook-ի վրայ փնտռել «Jerak կամ ՃՐԱԳ», ապա սեղմել «Like»-ը, կարդալու կամ անդամագրուելու համար:

ՀԱՍՅԷ.

ՃՐԱԳ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ - ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ - Bourj-Hammoud, P.O.Box 80810 -Tel/Fax:01-258300- facebook-ի էջ jerak ճրագ թերթ

ԲՈՒ ԽՍՐԷՂ ԽՍ ՌՏԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ ԽՍ ՇԱԽՂՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ (Ս. 119-105)

ԺԳ. ՏԱՐԻ ԿԻՐԱԿԻ , 25 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2020 ԹԻԻ 43

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ
Իմտտ14.1-8: Եւ 33.22-34.1 Ա Կրթ. 1.18-24
ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍ 24.27-36

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ 24.27-36

Մարդու Որդին պիտի գայ կայծակի նման, որ երբ փայլատակէ՝ կը լուսատըլ ամբողջ երկնակամարը՝ արեւելքէն արեւմուտք: Արծիւները կը հաւաքուին հոն՝ ուր դիակ կայ:

Նեղութեան այդ օրերէն անմիջապէս ետք արեւը պիտի խաւարի եւ լուսինը այլեւս պիտի չփայլի: Երկինքէն աստղերը պիտի իյնան եւ երկնային մարմինները պիտի սասանին: Ահա մարդու Որդին նշանը պիտի երեւի երկինքի մէջ եւ աշխարհի բոլոր ժողովուրդները պիտի ողբան, երբ տեսնեն մարդու Որդին, որ կու գայ երկինքի ամպերուն վրայ բազմած զօրութեամբ եւ մեծ փառքով: Երբ մեծաձայն փողը հնչէ, ան իր հրեշտակները պիտի դրկէ, որպէսզի հաւաքեն իր ընտրեալները աշխարհի չորս կողմերէն, երկինքի մէկ ծայրէն մինչեւ միւսը: Թզնին թող ձեզի օրհնակ ըլլայ: Երբ տեսնէք, որ անոր ճիւղերը կը կակուղնան եւ տերեւ կ'արձակեն գիտէք, թէ ամառը մօտ է: Նոյնպէս այ, երբ բոլոր ըսածներս կատարուին գիտցէք, թէ մարդու Որդին գալուստը մօտ է: Վստահ եղէ՛ք, որ այս սերունդը չանցած՝ ասոնք բոլորը պիտի պատահին: Նոյնիսկ, եթէ երկինքն ու երկիրը անհետանան, խօսքերս պիտի չանհետանան:

Սակայն ո՛չ որ գիտէ, թէ ե՛րբ պիտի գայ այդ օրը կամ ժամը. ո՛չ երկինքի հրեշտակները, ո՛չ իսկ Որդին, բայց՝ միայն Հայրը:

«Քրիստոսի հետ խաչին վրայ մեռայ եւ այլեւս կենդանի եմ: Ես չէ, որ կ'ապրիմ այլ՝ Քրիստոս է, որ կ'ապրի իմ մէջ» (Գաղատացիներու 2-20): Քրիստոս յաւիտեական կեանքի դուռը բացաւ մեր առջեւ իր մահուամբը խաչին վրայ: Առանց մեր Տիրոջ մահուան ու յարուսեան, մենք պիտի չկրնայինք յարուսելն առնել դէպի նոր կեանքը եւ նոր կեանքին համար: Քրիստոսի յարուսեան օրինակը մեր վրայ առնելու համար, բացարձակ պայման է անոր մահուան օրինակը նաեւ առնելու մեր վրայ: «Քրիստոսի հետ խաչին վրայ» չմեռնողը, Քրիստոսով ու Քրիստոսի համար յարուսելն չի կրնար առնել: Սիրելի՛ ընթերցող, դուռն մեռա՞ծ ես աշխարհի համար: Մեռուցած ես խաչին վրայ մարմինդ իր բոլոր ցանկութիւններով: Եթէ մեռուցած ես, ուրեմն, «Քրիստոս է, որ կ'ապրի» մէջդ:

**ՄԱՐԳԱՐԵԱԿԱՆ ԳԻՐՔԵՐ
ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ԵՎԱՄԱԿՆԵՐ**

**ԻՄԱՍՏՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐՔԷՆ
14.1-8**

Ուրիշ մը, որ ամեհի ալիքներու ընդմէջէն նաւով ցամբորդելու կը պատարասուի, փայտէ կուտփի մը կ'աղօթէ, փոխանակ վստահելու գին՝ փոխադրող նաւուն, որ թէեւ շահու համար հնարած է եւ ցարտար արհեստաւորի ձեռքով շինուած, սակայն դո՛ւն ես, ո՛վ Հայր, որ քու տեսչութեամբդ գայն կը վարես. դո՛ւն ես որ ծովուն մէջ ցամբայ կը բանաս եւ ալիքներուն մէջ՝ ապահով շաւիղ եւ ատով իսկ ցոյց կու տաս, թէ ամէն վտանգէ կրնաս փրկել, նոյնիսկ եթէ անփորձ ըլլայ դեկի գլուխ կանգնողը:

Բայց քու կամփդ է, որ իմաստուն ստեղծագործութիւնդ մարդոց ծառայէ: Ահա թէ ինչո՛ւ մարդիկ իրենց կեանքերը կը վստահին ամենափոքր փայտին, եւ նոյնիսկ լաստով մը ալիքները նեղֆելով ողջ առողջ տեղ կը հասնին:

Արդարեւ, ջրհեղեղի ատեն ալ, երբ ամբարտաւան հսկաները կորուստի մատնեցիր, Նոյ՝ աշխարհի յոյսը, լաստափայտին ապահանջեալ եւ քու ձեռքովդ առաջնորդուեցաւ, աշխարհի մէջ մարդկային սերունդը ապահովելու համար:

Հետեւաբար օրհնեալ է այն փայտը, որ արդարութեան պատճառ կ'ըլլայ, բայց անիծեալ եւ թէ՛ ձեռագործ կուտփը եւ թէ՛ գայն շինողը, մէկը՝ գայն շինելու համար, իսկ փուն փայտը՝ Աստուած կոչուելուն համար:

1.18-24

Խաչելութեան մասին խօսիլը յիմարութիւն կը թուի կորսուողներուն համար, մինչ մեզի՝ փրկութեան դիմողներու համար Աստուծոյ զօրութիւնն է անիկա: Արդարեւ մարգարէութեան մէջ գրուած է. *«Իմաստուններուն իմաստութիւնը պիտի խափանեն, խելացիներու խելքը պիտի կորսնցնեն»*: Այն ատեն ո՞ւր պիտի մնան իմաստունները կամ ուսեալները եւ կամ այս աշխարհի հարցերը քննող ցարտասանները: Զէ՞ որ Աստուած ցոյց տուաւ, թէ այս աշխարհի իմաստութիւնը յիմարութիւն է: Որովհետեւ աշխարհը իր ունեցած իմաստութեամբ չկրցաւ քանչնալ զԱստուած եւ անոր իմաստութիւնը, Աստուած ուզեց յիմարութիւն համարուած խաչին քարոզութեամբ փրկել հաւատացողները: Եւ քանի որ հրեաներ հրաշք կ'ուզեն, իսկ յոյներ իմաստութիւն կը փնտռեն, մենք խաչուած Քրիստոսը կը քարոզենք, որ գայթակղութիւն է հրեաներուն համար եւ յիմարութիւն՝ հեթանոսներուն համար, թէեւ նոյն այդ հրեաներէն եւ յոյներէն կանչուածները եւ դարձի եկածները Քրիստոսը կ'ընդունին, որպէս Աստուծոյ զօրութիւնը եւ Աստուծոյ իմաստութիւնը:

**ՍՈՒՐԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ
ԳԻՒՏ ԽԱՉ**

Քրիստոնէական տօներուն մէջ յատուկ տեղ կը գրաւէ գիւտ խաչի տօնը: 313 թուին, Միլանոյի հրովարտակով, երբ քրիստոնեաներուն արտօնուեցաւ ազատօրէն պաշտել նոր կրօնը՝ քրիստոնէութիւնը, Երուսաղէմը դարձաւ քրիստոնեաներուն ուխտավայրը: Աշխարհի չորս կողմէն քրիստոնեաներ ուխտի կ'երթային Երուսաղէմ:

327 թուականին, այս ուխտաւորներուն մէջն էր նաեւ Կոստանդիանոս Կայսեր մայրը՝ Հեղինէ թագուհին: Ան կ'ուզէր գտնել Յիսուսի խաչափայտը, որ կորսուած էր: Ուստի ան բարձրացաւ Գողգոթա լեռը: Այդ ժամանակ Գողգոթան կը գործածուէր իբրեւ աղբատեղի:

Հեղինէ թագուհին պեղել տուաւ այն տեղը, ուր կ'ենթադրէին գտնել Յիսուսի խաչափայտը: Անոր ենթադրութիւնը ցիւղ դուրս եկաւ եւ փորուած տեղէն ի յայտ եկան երեք խաչափայտեր:

Գիտնալու համար, թէ ո՞րն է Յիսուսի խաչափայտը, իւրաքանչիւրը առանձնաբար դրին մեռած մանուկի մը դիակին վրայ: Երբ Յիսուսի խաչափայտը մօտեցուցին մանուկին, ան յարութիւն առաւ: Այսպիսով գիտցան Յիսուսի խաչափայտը, որ հետագային փոքր մասերու վերածելով բաժնեցին եկեղեցիներուն:

Մեր եկեղեցին այս տօնը կը յիշատակէ Խաչվերացի եօթներորդ Կիրակին, այսինքն՝ Հոկտեմբեր 23-29-ի միջեւ:

Այս տարի, Մեր եկեղեցւոյ տօնացոյցին համաձայն Գիւտ Խաչի տօնը կը զուգահեռօք Կիրակի՝ 25 Հոկտեմբերին:

Կրնա՞ք մեզի բացատրել հայկական Խաչի ձեւին մասին

Այո, Հայկական Խաչը միշտ դատարկ կը ներկայացուի եւ անոր վրայ չենք հանդիպիր խաչուած Քրիստոսին: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ այդպիսով մարդիկ ուզած են խորհրդանշել Քրիստոսի յաղթանակը մահուան առջեւ:

Հայկական խաչերը երբեմն կը ներկայացուին զարդարուած, խաղաղ, տերուներով եւ ցորենի հասկերով: Աստուծոյ կը խորհրդանշեն կեանքը, որ ծնունդ կ'առնէ խաչէն, որ այսպէս մահուան ծառայող գործիք մըն էր: